

Gibt es Krieg?

Ik teken voor U
Jan Willem Oortgiesen
Ooit mijn leraar Duits

Kijk, daar verschijnt hij al
Hoog voorhoofd, dito jukbeenderen
Lang grijs haar in een krul

En in een baard die
Reikt tot aan zijn navel, achter een
Niet altijd even zorgvuldig dichtgeknoopt hemd

Zo hoog als het voorhoofd was van mijn leraar Duits
Zo laag was zijn stemgeluid, een bas als van een kerkklok
Met een nagalm die onze schoolbanken deed trillen

Maar wat ik me vooral van Jan Willem Oortgiesen herinner
Dat is het feit dat zijn stem, die machtige brulboei, altijd brak
Knak zei, en knap, en altijd midden in die ene zin

Mijn leraar Duits was wat
Men treffend noemt een
Getekend mens

Wij, zestienjarigen in zijn klas, dorsten hem niet
In de ogen te kijken, bang als we waren voor wat daar te zien zou zijn
Een traan, misschien wel twee, van oud vocht als uit een steen

Onze leraar Duits leed aan frontkolder en aan
Après la guerre, aan hoe je het ook maar noemen wilt
In welke taal dan ook

Grijsaard stond voor onze bank en herhaalde
Dan weer met een grijns
Dan weer met een oude snik

Die ene zin:
'Gibt es Krieg?'
Daarin lag volgens Oortgiesen alle Duits

Het was de vraag die hij hun buurman ooit aan zijn vader had horen stellen
En die toen beantwoord was met een
Traan, misschien wel twee

Zestien was Jan Willem Oortgiesen toen geweest
En voor de rest van zijn leven
Een getekend mens

(2019)